

เรื่อง ตำนาน "หลวงพ่อไม้" วัดเทพโมฬี

รายละเอียด

ตำนาน หลวงพ่อไม้ วัดเทพโมฬี

หลวงพ่อไม้ วัดเทพโมฬี หรือที่ชาวบ้านเรียกขานกันติดปากว่า วัดหลวงพ่อไม้มีชื่อเสียงเรื่องเล่าปริศนาแต่คือร่องรอยประวัติศาสตร์ที่ผสมผสานเข้ากับพลังศรัทธาของชาวเมืองกำแพงเพชรอย่างเหนียวแน่นจากซากปรักหักพังกลางป่ารกชัฏ สู่พุทธสถานศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจในปัจจุบันปฐมบทแห่งความศรัทธา: วัดร้างนอกคูเมืองตามบันทึกทางประวัติศาสตร์หลายแหล่งระบุตรงกันว่าวัดเทพโมฬีมีอายุเก่าแก่ร่วมสมัยกับการสร้างเมืองกำแพงเพชร (เมืองชากังราวโบราณ) โดยตั้งอยู่นอกเขตคูเมืองเก่าทางด้านทิศใต้ ติดกับวัดชินงาซึ่งพื้นที่ตั้งขององค์พระพุทธรูปนี้อยู่บริเวณด้านหลังของบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชรในปัจจุบันสภาพก่อนการบูรณะ: ร่องรอยอดีตจากยุคสุโขทัยก่อนที่จะมีความสวยงามเช่นในปัจจุบัน วัดแห่งนี้เคยถูกทิ้งร้างมานานนับร้อยปีหลังภาวะสงครามโดยสภาพที่ปรากฏแก่สายตาชาวบ้านในยุคก่อน มีดังนี้- องค์พระพุทธรูป: ชำรุดหนักจนเหลือองค์พระที่ไม่สมบูรณ์ โดยในบทประพันธ์ของ นางบุญห้อมวรรณกรรมสุนทร ได้ระบุข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ไว้ว่า องค์พระเดิมถูกไฟเผาทำลายจน พักตร์ขาดเสี้ยว (ใบหน้าเหลือเพียงเสี้ยวเดียว) และเหลือเพียงส่วนแผ่นหลัง (พระปฤษฎางค์) ส่วนพระกร (แขน) หักหลุดหายไปสิ้น - วัสดุและศิลปกรรม: แกนในและลำตัวขององค์พระดั้งเดิมสร้างขึ้นจาก "ศิลาแลงและอิฐ

นักวิชาการสันนิษฐานว่าโครงสร้างเดิมเป็นศิลปะสมัยอู่ทอง ยุคต้นกรุงศรีอยุธยา มีอายุราว 500-700 ปี - ความรกร้าง: บริเวณรอบองค์พระเต็มไปด้วยเถาวัลย์หนาทึบ เป็นที่อาศัยของอสรพิษทั้งงูและแมงป่อง จนชาวบ้านสมัยนั้นต่างขยาดและไม่กล้าเดินเฉียดเข้าไปใกล้ยุคแห่งการฟื้นฟูและปฏิสังขรณ์ (พ.ศ. 2519 - 2520) จุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้องค์พระกลับมาสมบูรณ์ดังเดิม เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของทั้งฝ่ายฆราวาสและบรรพชิต ในปี พ.ศ. 2519 โดยมีจุดเริ่มต้นจากการที่อัยการจังหวัดในขณะนั้น คือ นายจำรูญ อรรถธรรมสุนทรได้ทราบว่าพระภิกษุผู้ทรงญาณสมาบัติเดินทางมาร่วมคณะด้วยจึงได้เรียนเชิญให้มาดูสถานที่ประดิษฐานองค์พระพุทธรูปที่ชำรุดอยู่หลังบ้านพักอัยการฝ่ายข้าราชการ/ผู้ว่าราชการจังหวัด: บันทึกและแผ่นจารึกระบุตรงกันว่าผู้นำฝ่ายฆราวาสในขณะนั้นคือ นายกาจ รักษณ์มณี (ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร ปี 2519) เป็นแกนนำจัดทำโครงการบูรณะพระผู้ทรงญาณและผู้นิมนต์: จังหวัดได้นิมนต์พระเกจิและสถาปนิกพุทธศิลป์ชื่อดัง คือ หลวงปู่โง่น ไสโรย (วัดพระพุทธรบาทเขารวก จ.พิจิตร) มาเป็นองค์ประธาน โดยหลวงปู่โง่นได้ภาวนาจิต (เพ่งกระแสดิจ) และแจ้งแก่อัยการจำรูญและผู้ติดตามว่า "สามารถซ่อมแซมได้" และท่านได้เห็นนิมิตองค์พระที่สมบูรณ์ การจัดสร้างองค์พระครอบ: เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัด (นายกาจ รักษณ์มณี) รับทราบตามนิมิตจึงได้มอบหมายให้อัยการจำรูญ เป็นผู้เรียนเชิญผู้มีจิตศรัทธาร่วมกันบริจาคทรัพย์และดำเนินงานปั้นปูน สร้างองค์พระใหม่ครอบและหุ้มองค์พระศิลาแลงเดิมไว้ภายในส่งผลให้พุทธศิลป์ภายนอกกลายเป็นศิลปะรัตนโกสินทร์ตอนปลาย (สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2520) ฝ่ายสงฆ์ผู้สนับสนุน: บันทึกทั่วไปกล่าวถึง พระครูวิธานวชิรศาสน์ (หลวงพ่อภา) อดีตเจ้าอาวาสวัดเสด็จ ที่นำพระภิกษุสามเณรมาช่วยลงแรงถากถางป่าร่วมกับชาวบ้าน หลวงพ่อไม้" และหลวงพ่อ

แข่งข้าวหมา

หลวงพ่อไม้ (พระพุทธรูปไม้): มีที่มา 2 นัย คือ หนึ่งมาจากการเรียกเพี้ยนจากชื่อเดิม (เทพโมฬี หรือพระพุทธรูปไม้) และสองมาจากปาฏิหาริย์ที่ "ศักดิ์สิทธิ์เกินจริงจนเหมือนเรื่องไม้แต่ท่านทำให้เกิดขึ้นจริงจนชาวบ้านต่างกล่าวว่า "หลวงพ่อไม้ แต่ไม่เคยไม้เล่นหลวงพ่อแข่งข้าวหมาก (หลวงพ่อข้าวหมาก): บันทึกรากแผ่นศิลาจารึกได้ไขปริศนาที่มาของชื่อนี้ว่าในการบูรณะองค์พระพุทธรูปไม้เมื่อปี พ.ศ. 2519 นั้น คณะผู้ศรัทธาได้สร้างพระพุทธรูปจำลองอีกองค์หนึ่งคู่กัน" และตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า "หลวงพ่อแข่งข้าวหมาก" เพื่อเป็นพระคู่บารมีกับพระพุทธรูปไม้ ซึ่งต่อมาความศักดิ์สิทธิ์และปาฏิหาริย์ของท่านทำให้ชาวบ้านนำ"ข้าวหมาก" และ "ขนมจีนน้ำยา" มาถวายแก่นบนจนเลื่องลือปาฏิหาริย์และอิทธิฤทธิ์เล่าสืบต่อกันมาห้ามฟ้าห้ามฝน: เป็นเรื่องเล่าที่โด่งดังที่สุดและมีบันทึกไว้ในศิลาจารึก (กลอนระบุว่า "ฝนเอ๋ยจงอย่าตก") หากมีงานรื่นเริงหรือพิธีสำคัญ แล้วมีการบนบานขอให้ฝนหยุดฝนจะตกหนักรอบนอกแต่บริเวณงานจะแห้งสนิท

การตามหาของหาย: จารึกของวัดระบุชัดเจนถึงความศักดิ์สิทธิ์ในด้าน "การให้ได้ของที่หายกลับคืน" (กลอนระบุว่า "ของหมก ลืมที่ไว้ ช่วยดลให้ลูกพบ"); ท่านมักจะช่วยดลใจให้ผู้บนบานได้พบของที่หมกลืมหรือหายไปให้ได้กลับคืนมา

ความแคล้วคลาด: เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของทหาร ตำรวจ และพรานป่าในยุคสงครามหรือการปราบปรามคอมมิวนิสต์ มักมากราบขอพรหรือนำดินจากวัดติดตัวไปเพื่อป้องกันอันตรายขอได้ไหวรับ: ไม่ว่าจะเป็นเรื่องค้าขาย หรือการสอบเข้า มักสัมผัสได้ถึงความศักดิ์สิทธิ์ที่เห็นผลชัดเจนอนุสรณ์แห่งศรัทธา: การสร้างวิหารหลังใหม่ (พ.ศ. 2543 - 2544) หลังจากบูรณะองค์พระเสร็จสิ้น องค์ท่านยังคงประดิษฐานอยู่กลางแจ้งต่อมาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และประชาชนผู้เลื่อมใสศรัทธาเห็นว่าองค์พระต้องตากแดดตากฝน

จึงได้ร่วมใจกันจัดทำโครงการสร้างวิหารเพื่อเป็นที่ประดิษฐานให้สมพระเกียรติ ซึ่งแผ่นศิลาจารึกทั้ง 2 แผ่นนี้

ถูกจัดทำขึ้นในโอกาส "ฉลองสมโภชสร้างวิหารหลังใหม่สำเร็จเสร็จสิ้น" โดยมีรายนามคณะผู้จัดสร้างและอุปถัมภ์ที่สำคัญดังนี้: ประธานพิธีและฝ่ายบริหาร: นายยงยุทธ ตะโกพร (ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรในขณะนั้น)

ร่วมเป็นแกนนำผลักดันโครงการนายสิรินทร์ เฉลิมวัฒน์ (อธิบดีอัยการ สำนักงานอัยการเขต 6) ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ฝ่ายสงฆ์ผู้ดำเนินงาน: พระวชิร ธีโร (อาจารย์เจ๊ก) เป็นผู้รับผิดชอบหลักควบคุมการดำเนินงานก่อสร้างวิหารคณะอุปถัมภ์หลัก: นางสาวดี ตะโกพร (นายกเหล่ากาชาด), คุณพี่เยาว์ เฉลิมวัฒน์, คุณธำรงค์-คุณรัชนีอัสวสุธิกุล และคุณณรงค์-คุณรังสุดา เกษปรีชาสวัสดิ์กำหนดเวลา: เริ่มวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2543 และสร้างเสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544ผู้ประพันธ์บทบูชา: นางบุญห้อม อรรถธรรมสุนทรเป็นผู้แต่งบทกลอนลายลักษณ์อักษรจารึกไว้บนแผ่นศิลาเพื่อบอกเล่าเรื่องราวความเชื่อ

เรื่องอาถรรพ์และข้อห้ามห้ามลบหลู่: มีกฎเหล็กว่าห้ามทำหาย หรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในเขตวิหาร (เช่น ดื่มสุราหรือพูดดูหมิ่น) หากใครฝ่าฝืนมักเจอเหตุร้าย เช่น รถเสีย เจ็บป่วย หรือฝันร้ายสิ่งศักดิ์สิทธิ์เฝ้าวิหาร: มีเรื่องเล่าถึงเสียงเดินหรือเสียงสวดมนต์ ในวิหารยามดึกแม้จะล็อกประตูไว้แล้วก็ตาม เชื่อว่าเป็นจิตวิญญาณของครูบาอาจารย์ที่ยังปกปักรักษา

ของแก่นของแก่นตามโบราณประเพณี: เมื่อผู้บนบานได้รับผลสำเร็จตามความประสงค์โดยเฉพาะเรื่องการห้ามฝนและตามหาของหายสิ่งของนิยมโบราณที่ระบุไว้ในศิลาจารึกว่าเป็นของโปรดของท่านคือ "ขนมจีนน้ำยา"และอาหารประเภทหมักดองอย่าง "ข้าวหมาก"พลังของ "ตำนานท้องถิ่น "ตำนานของท่านไม่ได้เป็นเพียงเรื่องเหนือธรรมชาติ แต่คือ "ความจริงทางวัฒนธรรม"ของชาวกำแพงเพชรที่สะท้อนถึงสามัคคีและการมีเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจร่วมกันของคนหลายรุ่นตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ข้าราชการฝ่ายปกครอง ข้าราชการตุลาการ/อัยการ ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ซึ่งร่วมกันสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมนี้มาแบบปากต่อปากและลายลักษณ์อักษรบนศิลาจารึกอย่างยั่งยืนข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิเคราะห์พุทธศิลป์ข้อมูลบางแหล่งพบประเด็นที่ระบุไว้แตกต่างกัน ดังนี้:ในขณะที่นักวิชาการบางส่วนมองว่าโครงสร้างศิลาแลงแกนในดั้งเดิมเป็นศิลปะอุททองตอนต้นยุคต้นกรุงศรีอยุธยา

แต่ข้อมูลจากบทประพันธ์บนแผ่นจารึกของวัดระบุสืบต่อกันมาว่าเป็นพระพุทธรูปเก่าแก่จาก "กาลครั้งสุโขทัย";ในขณะที่ภาพรวมภายนอกในปัจจุบันกลายเป็นศิลปะแบบรัตนโกสินทร์หลังจากการปั้นปูนหล่อครอบองค์เดิมในยุคหลัง

แล้วคุณล่ะ... เคยได้มีโอกาสไปกราบไหว้และลิ้มลองขนมจีนน้ำยาแก่นที่วัดเทพโมฬีบ้างหรือยัง?พิกัด: วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อม่) ข้างบ้านพักอัยการจังหวัด ต.ในเมือง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร แผนที่

: https://maps.app.goo.gl/ygQWiaDzqbokELN9?g_st=ac

คำสำคัญ : หลวงพ่อม่ วัดหลวงพ่อม่ วัดเทพโมฬี หลวงพ่อข้าวหมาก หลวงพ่อบ้างข้าวหมาก ขอได้ไหว้รับ ประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

ที่มา : สำนักข่าวกาชา

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2026-07-15

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=2420&code_db=610001&code_type=01